

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2019-10-24
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 7003-19

PARTER (Antal motparter: 1)

Motpart
AA

Sökande
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Ombud:
Magnus Schmauch

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 130 000 kr.

BAKGRUND

Finansinspektionen har förelagt **AA** att betala 130 000 kronor i sanktionsavgift för överträdelse av förbudet mot marknadsmanipulation. Han har inte godkänt föreläggandet varför Finansinspektionen har väckt talan vid tingsrätten om att sanktionsavgift ska beslutas.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift om 130 000 kronor för följande överträdelse.

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm vid fyra transaktionstillfällen mellan 12 november och 27 december 2018 handlat aktier i bolaget Envirologic AB (publ) (ISIN: SE0005704095).

12 november 2018 (Transaktion 1)

AA innehav vid början av dagen var 80 692 aktier.
Kl. 12:28:19 lade **AA** in en order om att sälja 2 000 aktier för 7,00 kronor per aktie. Ordern omsattes omedelbart till pris 7,00 kronor per aktie, vilket innebar att senast betalt sänktes med 5,40 procent.

Kl. 12:31:00 lade **AA** in en order om att köpa endast 77 aktier till pris 7,38 kronor per aktie. Ordern omsattes i sin helhet till pris 7,38 kronor per aktie. Han höjde därmed senast betalt pris från 7,00 kronor, ett pris som han själv etablerat, till pris 7,38 kronor. Detta motsvarar en höjning med 5,42 procent.

Några sekunder senare, kl. 12:31:38, lade **AA** in en order om att sälja 1 869 aktier för 7,36 kronor per aktie vilket var lägre än det pris han strax innan varit villig att köpa till. Ordern omsattes aldrig under dagen.

26 november 2018 (Transaktion 2)

AA innehav vid början av dagen var 78 984 aktier.
Kl. 13:03:02 lade **AA** in en order om att sälja 1 963 aktier för 6,12 kronor per aktie. Ordern omsattes omedelbart i sin helhet till ett pris om 6,12 kronor per aktie, vilket innebar att senast betalt sänktes med 10 procent.

Kl. 13:03:33 lade han in en order om att köpa 41 aktier till pris 6,98 kronor per aktie, vilken utlöste en intradagsauktion på en minut till följd av för stor avvikelse mot föregående transaktion. Kl. 13:04:27 ändrade han pris på sin köporder från 6,98 kronor till 7,00 kronor. Vid auktionens slut kl. 13:04:33 omsattes köpordern om 41 aktier till pris 7,00 kronor i sin helhet. **AA** höjde därmed senast betalt pris från 6,12 kronor, ett pris som han efter sin försäljning själv etablerat, till 7,00 kronor. Detta motsvarar en höjning med 14,37 procent.

27 november 2018 (Transaktion 3)

AA innehav vid början av dagen var 77 062 aktier.
Kl. 10:02:26 lade han in en order om att sälja 7 062 aktier för 6,10 kronor per aktie. Ordern omsattes omedelbart i sex delavslut till kurser mellan 6,22 och 6,10 kronor per aktie. Senast betalt blev 6,10 kronor.

Kl. 10:03:16 lade **AA** in en order om att köpa 75 aktier till ett pris om 6,88 kronor per aktie. Hans köporder utlöste återigen en intradagsauktionen på en minut och vid auktionens slut kl. 10:04:16 omsattes hans order i sin helhet till ett pris om 6,86 kronor per aktie.

AA höjde därmed senast betalt pris från 6,10 kronor, ett pris som han själv etablerat, till ett pris om 6,86 kronor. Detta motsvarar en höjning med 12,5 procent.

27 december 2018 (Transaktion 4)

AA innehav vid början av dagen var 72 611 aktier.

Kl. 15:03:22 sålde han 1 000 aktier till ett pris om 4,72 kronor per aktie och kl.15:04:14 sålde han ytterligare 1 000 aktier till ett pris om 4,70 kronor per aktie.

AA lade sedan, kl. 15:05:41, en order om att köpa endast 104 aktier till ett pris om 5,50 kronor per aktie. Ordern omsattes omedelbart och med denna transaktion höjde han senast betalt pris med 17 procent.

AA köp av mindre volymer kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

Den 26 och 27 november samt den 4 och 27 december 2018 har AA av sin bank blivit informerad om att typen av transaktioner som beskrivs ovan kan utgöra marknadsmanipulation och vara otillåtna. Han har också bekräftat att han förstått innebörden av detta. Banken har även vid två tillfällen blockerat AA möjlighet att själv lägga handelsorder. Han har trots informationen och åtgärderna genomfört otillåtna transaktioner.

Lagrum: artikel 12.1 a i) och artikel 14 i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014, 5 kap. 1 § 2 samt 6 och 21 §§ lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

AA har motsatt sig att betala sanktionsavgift och har anfört att avsikten med transaktionerna inte har varit att ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument. Avsikten har varit att frigöra kapital och överblivet kapital har återgått till aktier i Envirologic AB. För de fall tingsrätten

anser att ansvar ska ådömas har han gjort gällande att den yrkade sanktionsavgiften om 130 000 kronor oskälig.

Tingsrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNING

Finansinspektionen har som bevisning åberopat avslutlistor, orderlistor, depåavtal, Rules for Members of the Nordic Growth Market NGM AB and ATS Finans AB (Spotlight Stock Market) och meddelanden från Avanza Bank AB daterade den 26 och 27 november samt 4 och 27 december 2018.

AA har anfört i huvudsak följande. Under aktuell period handlade han med aktier väldigt frekvent. Trots det anser han sig inte ha några goda kunskaper vad gäller regler och förordningar vid aktiehandel. Envirologic var en av de aktier han handlade med. Handeln med Envirologic-aktien är liten vilket innebär att transaktioner ofta har en hög effekt på kursvärdet. Han har inte medvetet brutit mot regelverket utan han har endast brutit i aktsamhet. Transaktionerna medförde ingen ekonomisk vinning för hans del. Meddelandena från Avanza Bank AB om att transaktionerna 1–3 kunde var otillåtna uppmärksammade han först när hans konto blockerades av banken. Han tog då kontakt med banken och bekräftade att han förstått restriktionens orsak och innebörd. Vid transaktion 4 var han medveten om regelverket och följde det. Han använde frigjort kapital från försäljningen till att återköpa ett mindre antal. Om avsikten hade varit kursmanipulation borde han rätteligen ha gjort tvärtom. Ingen av de fyra transaktionerna har syftat till att manipulera kursen.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Av artiklarna 12.1 a i) och 15 i EU:s förordning nr 596/2014 om marknadsmissbruk (Mar) framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om

tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. I bestämmelserna finns inga subjektiva rekvisit utan en sanktionsavgift kan beslutas utan hänsyn till förekomst av uppsåt eller oaktsamhet.

Enligt artiklarna 12.1 och 13 i Mar aktualiseras inte förbudet mot marknadsmanipulation om det kan visas att transaktionen har utförts av legitima skäl *och* i enlighet med godtagen marknadspraxis. Finansinspektionen kan som behörig myndighet etablera godtagen marknadspraxis enligt bestämmelsen. Hittills har myndigheten inte utnyttjat den möjligheten.

Som komplement till Mar finns lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (MarKompL). I 5 kap. 1 och 3 §§ i denna lag sägs att Finansinspektionen ska ingripa mot den som har överträtt bland annat förbudet mot marknadsmanipulation och att ingripande kan ske med sanktionsavgift. I 6 § i samma kapitel anges vilket högsta belopp en sanktionsavgift ska fastställas till. Enligt 17 § i samma kapitel och lag får Finansinspektionen avstå från ingripande bland annat när överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller det annars finns särskilda skäl. Av förarbetena till lagen framgår att med ringa överträdelser menas bagatellartade överträdelser och med ursäktliga överträdelser menas exempelvis när det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Vidare kan enligt förarbetena ett särskilt skäl att avstå finnas när den som har överträtt regelverket är underårig eller om någon annan myndighet har beslutat om ingripande på ett sätt som innebär att dubbelprövningsförbudet hindrar ett nytt ingripande (prop. 2016/17:22 s. 391–392).

I 5 kap. 18 § MarKompL anges vilka omständigheter som ska beaktas när sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas. Av bestämmelser följer att hänsyn bland annat ska tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Vidare ska särskild hänsyn tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Särskild hänsyn ska även tas till personens finansiella ställning, och, om det går att fastställa, den vinst

som personen gjort till följd av överträdelsen. Utöver dessa omständigheter sägs i 16 § i samma kapitel och lag vad som ska beaktas försvårande respektive förmildrande.

Är aktuella transaktioner att betrakta som marknadsmanipulation?

AA har medgett att han har genomfört de aktuella transaktionerna, vilket även vinner stöd av utredningen i övrigt. Han har vid de fyra olika tillfällena sålt mellan 1 963–7 062 aktier direkt följt av köp av endast ett fåtal aktier (41–104). Hans handelsmönster har vid de fyra transaktionstillfällena höjt det senast betalda värdet med 5,42–17 procent. Denna höjning har enligt tingsrätten signalerat till marknaden att det finns ett ökat intresse för aktien, vilket inte har motsvarat ett reellt intresse eftersom endast ett mindre antal aktier har omsatts. Hans handelsmönster ger i stället ett tydligt intryck av att han efter respektive försäljning har försökt återställa priset på aktien till en högre nivå. Enligt tingsrättens bedömning har hans transaktioner gett signal till marknaden som har gett eller i vart fall kunnat ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktierna. Att handeln med Envirologic-aktien är mindre och att det därför är lättare att påverka priset på aktien saknar betydelse för om aktuella aktieköp är att betrakta som marknadsmanipulation eller inte.

Sammantaget är de av AA utförda transaktionerna att betrakta som marknadsmanipulation. Vid denna bedömning, och då det inte krävs oaktsamhet eller uppsåt, har AA överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i artikel 15 Mar.

Undantag från Mar

För att föreskrivet undantag i 12.1 och 13 Mar ska vara uppfyllt krävs att transaktionerna både har utförts av legitima skäl och i enlighet med godtagen marknadspraxis. Eftersom Finansinspektionen inte har utnyttjat möjligheten att etablera godtagen marknadspraxis är undantaget inte tillämpligt.

Finns skäl att avstå från ingripande genom sanktionsavgift?

Eftersom **AA** har genomfört transaktioner i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation ska han betala en sanktionsavgift om inte överträdelserna kan betraktas som ringa, ursäktliga eller om det finns särskilda skäl. Det är tydligt att överträdelserna varken kan betraktas som bagatellartade eller att de begåtts av förbiseende. Något annat särskilt skäl att avstå från ingripande genom sanktionsavgift har inte framkommit. Tingsrätten delar därmed Finansinspektionens bedömning att han ska betala en sanktionsavgift för överträdelserna.

Sanktionsavgift

Som tingsrätten redogjort för under rubriken *Rättsliga utgångspunkter* följer det av 5 kap. 18 § MarKompL vilka omständigheter som ska beaktas när sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas. Som anförts ska hänsyn bland annat tas till hur allvarlig överträdelserna är och hur länge den pågått. Vidare ska särskild hänsyn tas till överträdelsernas konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen har inte antagit några riktlinjer för att bedöma storleken av en sanktionsavgift. Myndigheten har i frågan bland annat anført följande. Drygt 60 sanktionsförelägganden beträffande handel med små volymer har utfärdats. Av dessa har mer än hälften godkänts. Sanktionsavgifterna som har godkänts har varierat mellan 40 000 och 150 000 kronor. I de ärenden som hamnat i det lägre intervallet har Finansinspektionen beaktat olika förmildrande omständigheter, som t.ex. en svag finansiell ställning eller att personen i fråga självmant uppmärksammat inspektionen på överträdelserna. I de ärenden som har hamnat högre har Finansinspektionen beaktat att det varit fråga om större antal transaktioner eller att olika försvårande omständigheter, t.ex. tidigare varningsmeddelanden, beaktats.

Finansinspektionen har förelagt **AA** att betala 130 000 kronor i sanktionsavgift och vid tingsrätten yrkat på samma sanktionsbelopp då myndigheten anser beloppet vara proportionerligt och samtidigt ligger på en avskräckande nivå.

Sanktionsavgift ska nu bestämmas för en överträdelse som innefattat fyra transaktioner under en dryg månads tid. AA transaktioner har gett effekt och höjt senast betalt mellan 5,52 och 17 procent. Som tidigare anförts är det tydligt att avsikten med att först sälja ett större antal aktier för att omedelbart därefter köpa ett fåtal aktier måste ha varit att återställa priset till en högre nivå. Den 26 och den 27 november samt den 4 och den 27 december har han fått information från Avanza Bank AB att hans transaktioner kan utgöra marknadsmanipulation och därmed vara otillåtna. Han har själv medgett att han varit medveten om denna information vid den sista transaktionen. Trots insikterna i det otillåtna har han upprepat sitt tidigare handlingsmönster. Vid i vart fall den senaste transaktionen måste han anses ha haft hög grad av ansvar.

Det finns ingen utredning kring AA finansiella ställning som kan påverka sanktionsavgiftens storlek. Inte heller har det framkommit sådana försvårande eller förmildrandes omständigheter som anges i 5 kap. 16 § MarKompL.

Vid en sammantagen bedömning delar tingsrätten Finansinspektionens bedömning att överträdelsen är allvarlig och att sanktionsavgiften ska bestämmas till det högre intervallet. En proportionerlig och avskräckande avgift kan som myndigheten har begärt bestämmas till skäliga 130 000 kronor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande senast den 14 november 2019 ställs till Svea hovrätt.

Anne Wartin

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.